

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-435/19-E

Název	Mateřská škola Ráby, okres Pardubice
Sídlo	Ráby 100, 533 52 Staré Hradiště
E-mail	ms-raby@seznam.cz
IČ	70189030
Identifikátor	600095835
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jana Bednářová, Dis.
Zřizovatel	obec Ráby
Místo inspekční činnosti	Ráby 100, 533 52 Staré Hradiště Ráby 144, 533 52 Staré Hradiště
Termín inspekční činnosti	1. až 3. 4. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a jeho souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Mateřská škola Ráby, okres Pardubice (dále škola) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny s celodenním provozem od 6:30 do 16:15 hodin. Vzdělávání probíhá podle Školního

vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Včelí medvídci poznávají svět* (dále jen ŠVP PV) ve dvou částečně smíšených třídách.

Na adrese sídla mateřské školy je umístěna třída pro děti od dvou do čtyř let, školní kuchyně a další hospodářské zázemí. Druhá třída, v bezprostřední blízkosti kmenové školy, má zapsáno 13 dětí (z toho devět v posledním ročníku před nástupem do základní školy a dvě děti s odloženou povinnou školní docházkou). Jedno dítě plní povinné předškolní vzdělávání individuální formou. Naplněnost mateřské školy postupně klesá, z celkové kapacity 42 dětí bylo v době inspekční činnosti zapsáno dětí 34. Úplata za předškolní vzdělávání činí 300 Kč.

Školní jídelna zajišťuje stravování dětem a zaměstnancům mateřské školy. Zároveň od 1. 9. 2018 připravuje obědy také pro Mateřskou školu Němčice.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává funkci od roku 2010, splňuje předpoklady dané právními předpisy. Vzhledem k velikosti školy si ponechala většinu povinností spojených s organizací provozu i vzdělávacím procesem ve své kompetenci. Uplatňuje méně aktivní způsob řízení. Forma a způsob vedení povinné dokumentace (školní řád, vnitřní řád školní jídelny, školní vzdělávací program, evidence dětí, třídní knihy) vykazovaly dílčí nedostatky. Většina dokumentů byla upravena v průběhu inspekční činnosti. Součástí ŠVP PV je koncepce rozvoje školy. Stanovení reálných cílů odpovídá zásadám vzdělávání v souladu s přípravou dětí na budoucnost. Procesy hodnocení a kontrolní činnosti ředitelky přinášejí zčásti konkrétní informace, hodnotící zpráva obsahuje záměry do dalšího období. Veškeré závěry zatím nejsou zcela využívány k cílenému zkvalitňování všech oblastí vzdělávání. Také ze záznamů pedagogických rad vyplývá, že se zabývají zejména organizačními záležitostmi, akcemi školy a aktivitami, v menší míře dochází k řešení pedagogické problematiky.

Pedagogický sbor tvoří ve dvou třídách tři kvalifikované pedagogické pracovnice včetně ředitelky, všechny na plný úvazek. Obtížné nastavení rozpisu přímé pedagogické práce učitelek (tři učitelky na dvě třídy) a nastavení pravidel provozu jednotlivých pracovišť vycházející z každodenního aktuálního počtu přítomných dětí narušovaly plynulost a pohodu vzdělávání v obou třídách. Profesionální rozvoj pedagogů není plánovitý, další vzdělávání vychází spíše z osobního zájmu učitelek a aktuální nabídky. V posledních dvou letech se učitelky a ředitelka zcela výjimečně účastnily seminářů, které by rozšířily jejich poznatky a vzdělávací postupy, což by bylo žádoucí. Ve škole působí školní asistentka na poloviční úvazek (hrazeno z projektu EU - *Šablony pro MŠ a ZŠ I*), která dětem poskytuje především individuální podporu při vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků.

Ředitelka školy kladně hodnotí vzájemnou spolupráci a komunikaci se zřizovatelem (společné akce v obci, zájem o průběh vzdělávání, vyhodnocování naplněnosti školy). Jeho zájem byl zřejmý též v průběhu inspekční činnosti. Další součinnost je založená na zajišťování bezproblémového chodu školy (údržba zahrady, opravy) a postupném zkvalitňování materiálních podmínek (nové vybavení odloučeného pracoviště a školní kuchyně, nový plot a vstupní brána, herní prvek na zahradě). Malá šatna, a zároveň kabinet, zatím nevytvářejí kvalitní zázemí pro pedagogy. Prostory třídy v hlavní budově umožňují skupinové, frontální i individuální činnosti, nábytek je výškově uzpůsobený různým věkovým kategoriím. Průběžně jsou pořizovány podle finančních možností hračky, didaktické a logopedické pomůcky. Prostorově menší třída ve vedlejší budově neumožňuje dynamické pohybové aktivity, které jsou realizovány především na zahradě. Vybavení

zahrady je však většinou zastaralé, vyžaduje časté opravy, či odstraňování již nefunkčních prvků. Vysoké průlezky mají pro svou náročnost překonávání nízkou míru využitelnosti a zvýšené požadavky na zajištění bezpečnosti dětí. Pravidelné a průběžné poučování dětí je nutností včetně průkazných záznamů. Příjemným zpestřením je brouzdaliště, které poskytuje osvěžení v horkých dnech. Účelné by také bylo vytvoření alespoň částečně zastíněného prostoru jako úkryt před přímým sluncem a pro venkovní výuku. V loňském roce byl získán finanční sponzorský dar, za který bylo pořízeno zastřešení pískoviště.

Stravování dětí je zajištěno ve vlastní školní jídelně, dostatečné množství nápojů mají děti k dispozici po celou dobu jejich pobytu ve škole. Připravovaná strava splňuje požadované rozpětí výživových norem pro školní stravování. Škola je zapojena v projektu *Cepík*, který je zaměřen na zdravý životní styl předškolních dětí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání vychází ze zpracovaného ŠVP PV *Včelí medvídci poznávají svět*, který vytváří základ třídního plánování a je rozpracován do příprav na jednotlivé týdny. Navrhovány jsou všechny vzdělávací oblasti v souladu s cíli a očekávanými výstupy. Vzdělávací proces je převážně směřován na společné aktivity, částečně respektuje věkové odlišnosti. Chybí individuálně rozlišená nabídka na základě diagnostiky dětí, která je vedena krátkodobě. Podněty závěrečného hodnocení témat jsou ojediněle zohledňovány v následném pedagogickém působení.

Vzdělávání probíhalo v pevném, klasickém režimu. Nízká nabídka činností ranních her nekomunikovala s týdenním tématem. Většina dětí uskutečňovala vlastní herní aktivity, které byly přerušeny přechodem starších dětí do třídy v odloučené budově, což omezilo možnost rozvinutí her. Při hrách docházelo k přirozené komunikaci a navazování vztahů mezi dětmi navzájem i s dospělými. Konstruktivní stavebnice, puzzle a stínové obrázky umožňovaly rozvoj vlastní představivosti a manuální zručnosti. Vhodnou formou byly děti vedeny k šetrnému zacházení s hračkami i respektování pravidel pro jejich uložení. Součástí denního programu byl ranní kruh, kdy se děti vzájemně uvítaly za využití říkadla, byly vyjmenovány dny v týdnu, sledováno aktuální počasí, děti vyprávěly o víkendu či předchozím dni, závěrem je učitelka uvedla do tématu dne.

Při řízených činnostech, které probíhaly částečně frontálně i skupinově, byly vytvářeny základní poznatky o širším přírodním prostředí, rozvíjeny matematické, předčtenářské a pracovní dovednosti, procvičovány barvy, orientace v prostoru, vyhledávání obrázky na mapě. V obou třídách se objevila snaha zařadit kooperativní činnosti, které však z části nebyly dostatečně dobře připraveny tak, aby podporovaly samostatnost rozhodování, rozdělení rolí a spolupráci. Některé mladší děti se nepodařilo zapojit vůbec, nerespektovaly pravidla a vyrušovaly ostatní. V těchto případech byla nápomocna školní asistentka, která se snažila o jejich začlenění, případně zajišťovala dohled. Při řešení myšlenkových i praktických problémových situací nebyla dětem vždy dána možnost hledat samostatně vhodné východisko, různé možnosti a varianty, ale řešení jim bylo předloženo. Učitelky děti zpravidla hodnotily, což jim přinášelo zpětnou vazbu a motivovalo je, jen ojediněle je však vedlo k sebereflexi či vzájemnému hodnocení.

Pozitivní bylo časté a průběžné zařazování preventivních logopedických aktivit (dechové cvičení, motorika mluvidel, artikulační procvičování, vedení dětí ke správné výslovnosti). Jedna učitelka absolvovala kurz pro logopedické preventivní. Na další specializovanou péči jsou rodičům doporučovány služby odborníků. Velmi příjemná byla častá hra učitelek na klavír a nabídka hudebních činností (písň, hry se zpěvem, tanečky, intonační hádanky,

rytmizace apod.), které podporovaly příznivou atmosféru a pohodu ve třídě. Ve vztazích mezi dětmi i mezi dětmi a dospělými navzájem panovala vzájemná důvěra, děti všem dospělým tykaly a oslovovaly je jménem. Nižší počet zapsaných i přítomných dětí umožňoval ve zvýšené míře zohledňování individuálních potřeb dětí. Styl práce učitelek byl vstřícný a podporující.

Přírodní prostředí v okolí školy umožňuje blízký kontakt dětí s přírodou. Při jejich pobytu venku bylo vhodně tematicky navázáno na činnosti ve třídě. Děti a učitelky využívaly skutečné přírodní prostředí k prožitkovému učení, rozšiřování znalostí, tvoření, experimentování a posilování tělesné zdatnosti.

Sebeobsluha při podávání jídla byla částečně omezena výškově nevhodným umístěním tácků, jídla a nápojů, na které mladší děti nedosáhly. Dopolední svačiny probíhaly pro obě třídy odděleně, na oběd se děti scházely v hlavní budově. Kladně působil přímý kontakt s kuchařkou, děti si volily velikost porcí a často si přidávaly. Udržovaly čistotu, samostatně odnášely nádobí, byly vedeny k dodržování hygienických i kulturních návyků. Dobu oběda narušovaly předčasné příchody zákonných zástupců a jimi pověřených osob, kteří si vyzvedávali své děti po obědě.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy dětí svědčily o postupném osvojování klíčových kompetencí, chápání okolního světa a základů funkčních gramotností. S přihlédnutím k věku a osobním možnostem uměly děti vést rozhovor, zformulovat myšlenky, vyjádřit vlastní zážitky a mínění. Děti měly přiměřeně rozvinutou jemnou motoriku, což šlo posuzovat při pracovních a konstruktivních činnostech. Správné držení grafického náčiní nebylo možné hodnotit, výtvarné činnosti a grafické cviky v době inspekční činnosti zařazeny nebyly.

V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně, většinou se aktivně zapojovaly do činností. V případě potřeby se dokázaly soustředit a pracovat podle pokynů. Reprodukovaly písničky, říkanky i básničky, rytmizovaly a hrály hry se zpěvem, tančily. V oblasti základních matematických představ se děti orientovaly v číselné řadě do deseti, poznaly více – méně- stejně, lehčí – těžší, větší – menší – nejmenší, časové i prostorové pojmy. Zejména starší děti chápaly základní číselné a matematické souvislosti, řešily problémové úkoly, rozeznaly některá čísla a písmena, umí se podepsat tiskacím písmem (to bylo viditelné na vystavených výkresech a grafomotorických cvičeních).

Ve styku s dospělými i s dětmi byla většinou dodržována základní pravidla společenského chování (pozdravit, poděkovat, poprosit), vzájemná komunikace probíhala bez zábran. U nejstarších dětí by bylo vhodné odlišit tykání a vykání směrem k cizím dospělým osobám. Děti projevovaly samostatnost při sebeobsluze a stolování, udržovaly čistotu, starší používaly příbor. Při pohybových činnostech zvládaly základní dovednosti a prostorovou orientaci, vědomě napodobily jednoduchý pohyb podle vzoru. Některým dětem občas činilo potíže dodržování pravidel třídy.

Záznamy sledující průběh vývoje jednotlivých dětí jsou vedeny omezeně. U mladších dětí převážně charakterizují osobnostní vlastnosti (osobní charakteristiky, psychomotorické tempo, motivace k učení, zájem o hru). Učitelky mají o znalostech a dovednostech jednotlivých dětí základní přehled. Děti v posledním roce před vstupem do základní školy mají zpracovány nové diagnostické záznamy, které lépe postihují konkrétní dovednosti a poznatky, případně naznačují oblasti, jimž je potřeba věnovat větší podporu. Toto se děje aktuálním působením, včetně pravidelných záznamů jejich posunu. Individuální zvýšená

péče na podporu vyrovnání rozdílů pro děti s odklady povinné školní docházky je realizována podle *Plánu osobního rozvoje dítěte*.

Výsledky své práce děti prezentují při slavnostních příležitostech ve škole i v obci. Důraz je kladen na spolupráci s rodiči dětí. Ti se aktivně zapojují do školou pořádaných akcí (sportovní odpoledne, společné podzimní a jarní tvoření, vánoční setkání, Mezinárodní den dětí, rozloučení s předškoláky), kterých se často účastní i zřizovatel a jsou přístupné veřejnosti.

Závěry

Vývoj školy

- Pokles naplněnosti mateřské školy,
- navýšení kapacity školní jídelny a zajišťování obědů pro Mateřskou školu Němčice,
- pedagogický sbor je v současné době plně kvalifikovaný,
- přetrvává to, že hodnotící procesy ředitelky nejsou v dostatečné míře využívány k dalšímu rozvoji školy a systematickému sebehodnocení pedagogů,
- přetrvává nízká diferenciací vzdělávací nabídky s ohledem na individuální možnosti dětí,
- zlepšení materiálních podmínek školní jídelny.

Silné stránky

- Vhodné využívání blízkého přírodního prostředí k prožitkovému učení a k rozšiřování znalostí o přírodě,
- nízký počet dětí, rodinná atmosféra školy, přátelský a podporující přístup pedagogů k dětem umožňují zvýšenou míru a citlivé reagování na potřeby jednotlivých dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Systém kontrolní a hodnotící činnosti ředitelky školy není plně funkční, nepřispívá k dalšímu cílenému rozvoji školy,
- nízká účast pedagogů na dalším vzdělávání, chybějící sebehodnotící procesy a plánovitý profesní rozvoj,
- krátkodobě vedené a málo obsažné diagnostické záznamy především mladších dětí, jejich ojedinělé využívání k plánování individuálně rozlišené vzdělávací nabídky,
- nízké vedení dětí k sebereflexi a vzájemnému hodnocení,
- obsahově i formálně nedostatečně vedená dokumentace.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat konkrétní výsledky hodnotící činnosti k dalšímu rozvoji školy,
- věnovat zvýšenou pozornost vedení dokumentace školy,
- zefektivnit rozpis přímého pedagogického působení učitelek a organizace dne tak, aby přispíval k celkové pohodě, nenarušování režimu dne častými organizačními změnami a přechody dětí na odloučené pracoviště, a aby zvyšoval efektivitu vzdělávacího procesu,

- využívat systematicky a cílevědomě výsledky pedagogické diagnostiky k přípravě individualizované vzdělávací nabídky a zaměřených činností v průběhu celého dne,
- zintenzivnit a plánovat účast pedagogů na vzdělávacích akcích v rámci dalšího vzdělávání pro získání nových poznatků v oblasti moderních didaktických postupů, k tomu též začlenit spolupráci a vzájemné návštěvy s jinými školami,
- využívat častěji vhodné příležitosti k dovednosti sebereflexe a vrstevnickému hodnocení, používat k tomu různé formy a techniky,
- vytvořit podmínky pro sebeobsluhu při podávání jídla,
- zlepšit zázemí pro pedagogické zaměstnance školy,
- zvážit obnovu zahradních prvků tak, aby poskytovaly dostatečné využití.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 8. 10. 2009
2. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 9. 8. 2010
3. Povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí ve třídě ze dne 29. 8. 2016
4. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, školní rok 2018/2019 (výběr z dokumentace)
5. Školní matrika, školní rok 2018/2019 (výběr z dokumentace)
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Včelí medvídci poznávají svět*, platný od 1. 9. 2018, čj. 29/2018
7. Hospitační činnost, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
8. Hodnotící zpráva o činnosti mateřské školy za školní rok 2018/2019
9. Záznamové archy hospitací, školní roky 2017/2018, 2018/2019
10. Rozpis přímé pedagogické činnosti, školní rok 2018/2019
11. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
12. Diagnostické záznamy dětí, školní roky 2017/2018, 2018/2019
13. *Plán osobního rozvoje dítěte*, školní rok 2018/2019
14. Třídní knihy, školní rok 2018/2019
15. Přehledy docházky, školní rok 2018/2019
16. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků

17. Kniha úrazů vedená od 9. 8 2010
18. Revizní zpráva o kontrole tělocvičného náradí a zařízení dětského hřiště ze dne 22 5. 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Dvořáková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Jana Dvořáková v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Lenka Kalinová v. r.

V Pardubicích 15. 4. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jana Bednářová, Dis., ředitelka školy

Jana Bednářová v. r.

V Rábech 16. 4. 2019